ותנן [א] ר"א אומר אם קרב הראש של אחד מהן יקרבו כל הראשים הוא דאמר כחנן המצרי [ב] דתניא חנן המצרי אומר אפילו דם בכוס מביא חבירו ומזווג לו אמר ר"נ אמר רבה בר אבוה אמר רב [א] [ג] טבעת של עבודת כוכבים שנתערבה במאה טבעות ונפלה אחת מהם לים הגדול הותרו כולן דאמרינן הך דנפל היינו דאיסורא איתיביה רבא לרב נחמן אפילו אחת בריבוא ימותו כולן אמאי נימא [ב] דמית איסורא מית א"ל רב דאמר כר' אליעזר [ד] דתנן רבי אליעזר אומר אם קרב הראש של אחד מהן יקרבו כל הראשים כולן [ג] והא אמר ר"א [ה] לא התיר רבי אליעזר אלא [ו] שנים שנים אבל אחד אחד לא א"ל אנא [ד] תרתי קאמינא אמר רב [ה] טבעת של עבודת כוכבים שנתערבה במאה טבעות ופרשו ארבעים למקום אחד וששים למקום אחר פרשה אחת מארבעים אינה אוסרת אחת מששים אוסרת מאי שנא אחת מארבעים דלא דאמרינן איסורא ברובא איתיה אחת מששים נמי אמרינן איסורא ברובא איתיה אלא [ו] אם פרשו ארבעים כולן למקום אחד אין אוסרות ששים למקום אחד אוסרות כי אמריתה קמיה דשמואל א"ל הנח לעבודת כוכבים שספיקה וספק ספיקה אסורה עד [ז] סוף העולם מיתיבי [ז] ספק עבודת כוכבים אסורה וספק ספיקה מותרת כיצד [ח] כוס של עבודת כוכבים שנפל לאוצר מלא כוסות כולן אסורין פירש אחד מהן לריבוא ומריבוא לריבוא מותרין [ט] תנאי היא [ח] דתניא ר' יהודה אומר [ט] רימוני באדן אוסרין בכל שהוא כיצד נפל אחד מהן לתוך ריבוא ומריבוא לריבוא אסורין ר"ש בן יהודה אומר משום ר"ש לריבוא אסורין [י] ומריבוא [י] לשלשה ומשלשה למקום אחר מותר שמואל דאמר כמאן אי כרבי יהודה אפילו בשאר איסורים [יא] אסור אי כר"ש אפילו בעבודת כוכבים נמי שרי וכי תימא שאני ליה לר"ש בין עבודת כוכבים לשאר איסורים אלא הא דתניא ספק עבודת כוכבים אסורה וספק ספיקה מותרת מני לא רבי יהודה ולא ר' שמעון [יב] לעולם רבי שמעון ושמואל סבר לה כר' יהודה בחדא ופליג עליה בחדא אמר מר מריבוא לשלשה ומשלשה למקום אחר מותר

הוא דאמר. ר"א כחנן המצרי ס"ל דאפילו בשמוטין לית ליה דחייה: **אפילו דם.** שעיר הנעשה בפנים בכוס שכבר נשחט אם מת המשתלח מביא חבירו מן השוק ומזווג לדם ולא אמרינן הואיל ונדחה הדם במיתת חבירו ישפך ויביא שנים ויגריל עליהן ויתכפר כהן: **ואמאי ימותו כולן.** מכיון שמת אחד מהן ליתלי ביה ונימא דאיסורא מית והנותרים יקרבו: **כר"א דאמר אם קירב כו'** [יג]. ומתניתין היא. אלמא תלינן איסורא בהאי דאזיל: **והא אמר ר"א.** לקמן בפירקין [עו:] דלא התיר ר' אליעזר להקריב את הנותרים אלא שנים שנים דודאי חד מינייהו דהיתירא שהרי לא נתערב בהם אלא בעל מום אחד ובכל חד אמרינן מחבריה לאו דאיסורא איהו נמי לאו דאיסורא הוא והוא דאיסורא אזל ליה בהקרבה ראשונה שקרב אחד מהן אבל אחד ואחד לא יקריבו הראשים דבכל חד מספקינן דלמא דאיסורא הוא דליכא למימר מגו: [יד] **טבעת של עבודת כוכבים.** שנתקשטה בה עבודת כוכבים: **תרתי תרתי קאמינא.** שימכור הטבעות שנים שנים: **פירשה אחת מארבעים.** ונתערבה באחרות אינן נאסרות. וכולה מפרש לה ואזיל: **מאי שנא אחד מארבעים.** דלא אסרה תערובתה דאמרינן איסורא ברובא איתיה בששים: **אחד מששים נימא נמי.** הך דפריש דהיתירא הוא ואיסורא ברובא איתיה בחמשים ותשע הנותרים: **אלא.** ה"ק פירשו הארבעים כולם למקום אחד ונתערבו בשאר טבעות אינן אוסרים דאמרינן איסורא בששים איתיה ונהי דהנך עצמם אם לא נתערבו באחרות אסורות לעולם דאפילו ר' אליעזר לא אמר תולין את האיסור אלא בדבר שאבד כגון שנפלה אחת מהן לים הגדול דומיא דקרב הראש של אחד מהן אבל לא לתלותו בששים ולהתיר את הארבעים דאין ביטול ברוב לעבודת כוכבים והוו כולהו ספק [טו] עבודת כוכבים אבל כי נתערבו באחרות הוו להו ספק ספיקא של עבודת כוכבים: **פירשו ששים למקום אחד אסורות.** דכיון דאיסורא ברובא איתיה הוו כולהו ספק עבודת כוכבים: **הנח לעבודת כוכבים.** מלהקל בספק ספיקא כשאר איסורין ואפילו פירשו ארבעים למקום אחד אסורות [טז]: ה"ג **תנאי היא דתניא ר' יהודה אומר רמוני בדן כו'.** רמוני בדן אחד משבעה דברים שאינן בטלים הן [יז] הלכך אוסרים בכל שהוא אם של ערלה או של תרומה הן כולן אסורין ואפילו אחרונים: **ר"ש אומר לריבוא אסורין.** ריבוא הראשון שהאיסור עצמו נפל שם אסור אבל פירש אחד מאותו ריבוא לג' רמונים ומן השלישי [יז] פירש אחד למקום אחר מותר אף הג' אמלעיים דספק ספיקא בטיל [יח]: ופרכינן **שמואל דאמר.** הנח לעבודת כוכבים דמשמע דבשאר איסורין אית ליה ספק ספיקא: **כמאן.** מהני תנאי סבירא ליה: **וכי תימא שני ליה לר"ש.** ושמואל כר"ש אמר: **הך** [יט] **דתני.** הך מתניתא דאותיבנא מינה לשמואל לעיל מיניה [כ]:
מאי

ותנן ר"א אומר כו'. לא שייך למימר אדפריך מר' אליעזר לסייעיה מדרבנן דאמרו אפילו קרבו כולן חוץ מאחד מהן ילאו לבית השריפה וגבי כוסות ישפך לאמה דלמא דרבנן לאו משום דחייה פסלי אלא מטעם אחרינא [כא]: **ונפלה** אחת מהן לים הגדול הותרו כולן. משום דמדאורייתא [כב] ברובא בטיל כדפירשנו [מש"ה] הקילו כאן ודוקא נפלה ממילא אבל הפילה אפילו שוגג קנסינן אטו מזיד ודוקא לים הגדול שאינה בעין אבל פירשה לא כדמוכח בהאי [כג] ופרשו ארבעים למקום אחד דלא מהניא פרישתה [כד] להתיר השאר [כה] וכן מוכח דקאמר רב דאמר כר"א וגבי אין המדומע מדמע אלא לפי החשבון שמעינן ליה לר"א בפ"ק [כו] דתרומות דאמר היא סאה שנפלה היא סאה שעלתה אבל האחרים לא נתקנו: **רב דאמר כר"א.** תימה הא טעמא דר"א משום דכתיב (ויקרא כב) מום בם הוא דלא ילאו הא ע"י תערובת ילאו כדמפרש ביומא פ' שני שעירים (דף סד.) אבל בעלמא לא וי"ל דהא דאיצטריך לן קרא לא לחד בתרי אצטריך דבלאו קרא ברובא בטיל אלא לחד בחד אצטריך והש"ס מייתי ליה לקרא משום דכיון דלכל כן התיר הכתוב אין לאוי להחמיר מדרבנן לגבוה:
פירש אחד מהן לריבוא ומריבוא לריבוא מותרין. לא אצטריך מריבוא לריבוא אלא למימר מאן דאסר אסר בכולהו כדפרישית לעיל א"נ משום דיש חילוק בין ריבוא ראשון לריבוא שני דריבוא ראשון אי מתהני מכולהו בבת אחת אסור דקמתהני בחדא ספיקא כיון דבבת אחת מתהני אבל ריבוא שני אפילו נהנה מכולם בבת א' ספק ספיקא הוא ושרי וכן מריבוא לג' ומג' לג' מותר אבל אסור ליהנות מג' הראשונים בבת אחת ומן השניים שרי מהאי טעמא דפריש [כז] ובקונטרס לא פירש כן:

מסורת הש"ס

א) לקמן עו: עי' ירושי' תרומות פ"ה ה"א, ב) [לעיל לד: יומא סג: מנחות נט: תמורה ו:], ג) לקמן עו: פ., ד) תוספ' דתרומות פ"ה ה"א, ה) לעיל דף עב:

מוסף רש"י

אפילו דם בכוס. ומת המשתלח, לא נדחה הדם אלא מביא שעיר אחר ומזווג להדם ישפך הדם למתמתניתו וזה ישתלח, ולשון אפילו דנקט משום דשלשה מחלוקות בדבר, איכא למ"ד אפילו בעלי חיים נדחים דקתני ואם משהגריל מת אחד מהן יביא שנים ויגריל עליהם בתחילה ישתלח ידחה, ואיכא למ"ד מביא חבירו שלא בהגרלה, דבעלי חיים אין נדחין והגרלה לא מעכבא, אבל דם בכוס ומת המשתלח ישפך הדם, דשחוטין נדחין ואין חוזרין ונראין, ואתא חנן המצרי למימר אפילו דם בכוס מזווג לו אחר (לעיל לד:). אלא שנים שנים. וזה וזה יקריבם, דאיכא למימר מינו דהאי לאו דאיסורא הוא, האי נמי לאו איסורא הוא ואיסורא אזל ליה בהאי דקרב קודם שמכל. אבל אחד אחד דליכא מינו לא (לקמן עו:):

שינויי נוסחאות

א] מיכות אמר רב ליתא בכ"י [illegible]

רבנן היא. כל"ל יעב"ץ (גליון): יד] דיבור זה שייך קודם ד"ה ואמאי (גליון). ובכ"מ מוחקו משום מה. אבל בכת"י כ"פ איתא: טו] ספק ראשון של עבודת כל"ל (שיטה): טז] נ"ל דל"ל אוסרות (שיטה): יז] נ"ל השלשה (שיטה. הגרי"ב): יח] נ"ל מותר. יתירת בטיל נמחק (שיטה): יט] נ"ל אלא הא דתניא א"נ וכ"ה בשיטה: כ] תיבת מיניה נמחק (שיטה): כא] בכ"מ ניקף אי

עין משפט נר מצוה

יט א ב ג ד מיי' פי"ז מהל' פ"מ הל"י טוש"ע י"ד סי' קמ:
כ ה מיי' פט"ו מהל' מאכלות אסורות הל' ד טוש"ע י"ד סימן קי סעיף א:
כא ו מיי' שם הלכה י עי' כמ"ת טוש"ע שם סעיף ח:

ליקוטים

דאמרינן הך דנפל היינו דאיסורא. כתבו התוס' דוקא נפלה ממילא אבל הפילה אפילו שוגג קנסינן אטו מזיד כו'. לכאורה נראה שהם סוברים כר"מ ור' יהודה דקנסו שוגג אטו מזיד בנפלו ונתפצעו בפרק הניזקין, והוא תימה למה פסקו כמותם נגד ר' יוסי ורבי שמעון. ועוד שהרי התוספות בפרק כל הבשר כתבו דקי"ל כל האיסורים שריבה עליהן שוגג מותרים והיינו כר' יוסי ור"ש דלא קנסי שוגג אטו מזיד. ונ"ל דיש חילוק בין מבטל איסור להפיל אחת מהן לים, דאע"ג דבמבטל לא קנסינן שוגג בבפיל קנסינן משום דבמבטל האיסור עדיין הוא לפנינו בודאי אלא שהוא נתבטל והיה נראה דרך גנאי שיורמן שום אכילת איסור לפיהו, דהא מה"ט נוהגין העולם להשליך אחד אפילו מתערובת איסור שנתבטל ברוב מעצמו. לאפוקי במפיל אין האיסור עדיין לפנינו בודאי. דשמא האיסור נפל ולא יודמן שום דבר אסור לפיהו. [illegible]

נוסחאות רש"י כת"י

[illegible] שחוטין אין נדחין: אפילו דם. בכוס של שעיר הנעשה בפנים שנשחט מביא חבירו ומזווג לו, אם מת המשתלח מביא שעיר מן השוק לגיות זוג לדם זה להשתלח תחת המת ולא אמרינן נדחה השחוט משמת חבירו ויביא שנים ויגריל עליהן בתחילה: טבעת של עבודת כוכבים. של תקרובת עבודת כוכבים בהן]: ואמאי. ימותו כולן כיון דמת חד מינייהו ליתלו דאיך כולהו ונימא האי דמית דאיסורא מית: כר' אליעזר. דאמר במתניתין אם קרב הראש של אחד מהן יקרבו כל הראשין כולן: והאמר ר' אליעזר. לקמן בהאי פירקא לא התיר ר' אליעזר להקריבן אלא שנים שנים יחד דודאי חד מינייהו דהיתרא [כב] וליכא למימר בכל חד דהאי דהיתירא ואיסורא אזלינן בההוא דאיקרב בריש אבל אחד אחד לא דליכא למימר האי דאיסורא הוא: תרתי קאמינא. שימכור הטבעות שנים שנים: פירשה אחת מארבעים. ונתערבה באחרות אינה אוסרת וכולה מפרש לה ואזיל: מאי שנא אחת מארבעים. דלא אסרה תערובתה: דאמרינן איסורא ברובא איתיה. בששים: אחת מן הששים נמי. ניתא הך דפירש דהיתרא הוא ואיסורא ברובא איתיה בנ"ט הנותרים: אלא. פרשו [ל] מ' למקום אחד ונתערבו כולן בשאר טבעות אינן אוסרות דאמרי' איסור בס' איתיה ומיהו הן עצמן אם היה מכיר בהן אסורות דהוו להו ספק ראשון: עד סוף העולם. ואפילו ארבעים או אחד מארבעים אוסרת את מקום אחרים וכן מאותו מקום למקום אחר אוסרות: פירש אחד מהן לריבוא ומריבוא לריבוא מותרין. שניהן הריבואות דהוו להו ספק ספיקא כרב דאמר פירשו ארבעים למקום אחד אינן אוסרות: ה"ג תנאי היא דתניא רימוני בדאן כו' אוסרין בכל שהן. אם של ערלה או של תרומה הן כדאמרן לעיל חשיבי ולא בטלי: מריבוא לשלשה. הואיל וספק ספיקא הוא בטיל ליה ברובא וכל השלשה מותרין: ומשלשה למקום אחר. אפילו אחד לאחד או שנים לשנים דליכא רובא מיהו שהרי כל השלשה מותרין הן: שמואל דאמר. ע"ז הוא דספק ספיקה אסור אבל שאר איסורי לא, דאמר כמאן: אפילו בשאר איסורי נמי אסר. ספק ספיקא כדבר חשוב שאינו בטל, וטעמא נמי דחשיבא ולא בטלי: לא ר' יהודה ולא ר' שמעון. דהא לר' יהודה אפילו בספק ספיקא בשאר איסורי אית ליה, כל שכן בע"ז. ור' שמעון בע"ז מיהא מודה: לעולם ר' שמעון. ולא שני ליה בין ע"ז לשאר איסורי:

נמי ה"מ לכתחילה אבל דיעבד אם עלו לא ירדו כמו שאפרש לקמן הילכך אית להו דאין נדחין: כב] דמדאורייתא חד בתרי בטיל ואין כאן אלא איסור מדרבנן משום דטבעת חשיבי לא בטל כדפירשנו כו' כל"ל (שיטה): כג] נ"ל בההיא דבסמוך פרשו ארבעים כו' (שיטה): כד] נ"ל פרישתם (באה"ח): כה] בס"ח נוסף וטעמא משום דכיון דאפשר לחזור לתערובת גזרינן לפי שישנה בעין שמא תחזור ותתערב לכאן עם התערובת אבל לים הגדול שאינו בעולם כלל שרי השאר: כו] בפ"ה משנה ד' (הגרי"ב): כז] נ"ל דפירשתי (צ"ק): כח] כ"ה בכי"י ובכת"מ. ובכ"י פ הגיה' שנתקשטה ובכו' כמו במפרש. אלא דקאי אטבעת של ע"ז דלקמן בסמוך: כט] גופ' כ"י שהרי לא נתערב בהן אלא בעל מום אחד ובכל חד וחד איכא למימר דהאי היתירא ובכל חד אמרינן מחבריה לאו דאיסורא הוא איהו נמי לאו דאיסורא והוא דאיסורא אזל ליה בהקרבה ראשונה שקירב אחד מהן. אבל אחד אחד לא יקריבו הראשין דבכל חד מספקינן דילמא דאיסורא הוא דליכא למימר מיגו: ל] כ"ה בכי"י. וגופ' כ"י אלא. הכי קאמר פירשו הארבעים כולן למקום אחד ונתערבו בשאר טבעות אינן אסורות דאמרינן איסורא בששים איתא ונהי דהן עצמן אם לא נתערבו באחרות אסורות לעולם דאפילו ר' אלעזר לא אמר תולין את האיסור אלא בדבר שנאבד כגון שנפלה אחת מהן לים הגדול דומיא דקרב אחד מן הראשין אבל לא נפלה אחת לים אסורות דהוו להו ספק ראשון אבל נתערבו באחרות הוו להו ספק ספיקה של ע"ז: פרשו ס' למקום אחד אסורות. דכיון דספיקא ברובא איתיה הא כולהו ספק ע"ז: הנח. מלהקל בספק ספיקא דע"ז כשאר איסורין: פירש אחד מהן לריבוא ומריבוא מותרים. שניהן הריבואות להוו להו ספק ספיקא כרב דאמר פירשו ארבעים למקום אחד אינן אסורות: [לריבוא אסורין]. האחרונים שהאיסור [illegible]

שיטה מקובצת

[illegible]